

LISTY ČESKÉ SEKCE INSEA

ročník 5, 2/2016

Listy České sekce INSEA vycházely v letech 1995–1998 (vyšlo celkem 5 čísel ve čtyřech ročnících) a na tuto tradici navazuje v roce 2016 pátý ročník obnoveného periodika, jež slouží jako oborový informační a diskusní bulletin členů zapsaného spolku Česká sekce INSEA. Toto číslo vychází 19. 12. 2016.

OD RESTARTU K DRUHÉMU SETKÁNÍ ČESKÉ SEKCE INSEA

Vážení čtenáři,
za katedru výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích je nám velkou ctí, že se můžeme ujmout úvodních slov druhého čísla obnoveného ročníku „Českých listů INSEA“. V tom, že tento text vzniká na půdě našeho pracoviště, lze vystopovat určitou logickou genezi. Právě na českobudějovické katedře byla v rámci loňského Kolegia KVV 2015 přednesena v plénu současnou předsedkyní České sekce INSEA

(dále ČSI) doc. Petrou Šobánovou myšlenka „restartu“ našeho sdružení.

Idea uspořádání oborového kolegia vycházela z přesvědčení hostitelského pracoviště, že ke konferenčním a sympoziálním akcím je v současné situaci přínosné přidat ještě jiný, méně formální způsob společného setkávání, nesoucí potenciál navázání nových kontaktů, vzájemné inspirace, diskuse nad aktuálními tématy výtvarné edukace a možnostmi budoucí spolupráce. Jestliže jihočeské kolegium alespoň částečně dopomohlo obnovení aktivního chodu České sekce INSEA, jeho účel byl bezesbýtku naplněn a tato zamýšlená tradice se tímto vrátila na místo nejpovolnější.

Jsmo velice rádi, že myšlenka znouobnovení činnosti ČSI vzešla právě z akademického prostředí. Tato vzdělávací sféra tak splnila svůj prvořadý úkol – být inspirátorem výše zmíněného oborového myšlení a vzájemné interakce za předpokladu následného zapojení odborné veřejnosti napříč všemi

sférami našeho vzdělávacího systému, zaručujícího neodtrženost univerzitní komunity od reality školské praxe. Možná o to podstatnější je tento iniciativní akt v době, kdy je opětovně z míst nejvyšších role vysokoškolského prostředí zpochybňována a devalvována.

Dalším motivem tohoto textu je uvedení plánovaného konferenčního setkání České sekce INSEA, které se na půdě KVV PF JU v Českých Budějovicích uskuteční v září 2017 pod zastřešujícím tématem „Kritéria kvality ve výtvarné výchově“. Domníváme se, že zvolené téma dobře rámuje jeden z aktuálních problémů současné výtvarné edukace – její teorie i praxe. V předmětu výtvarná výchova, především na základních školách, je otázka kvality v současnosti obzvláště ožehavým tématem, ať už se jedná o samotnou kvalitu výtvarných výstupů nebo kvalitu samotného tvůrčího procesu s cílem konstituování či kultivace žákových kompetencí. Kvalitou se přirozeně zabýváme rovněž v rámci terciární přípravy výtvarných pedagogů, kde řešíme transfer adekvátních profesních kvalit, resp. kompetencí.

V minulých dekáдах hostilo naše pracoviště konferenci INSEA v letech 1988 a 1997. Je tomu tedy téměř dvacet let od poslední možnosti realizovat tak mimořádnou akci na půdě naší školy. Této obnovené výzvy si velmi vážíme.

Výše zmíněné konferenční setkání v dubnu 1988, s tématem „Souvislosti současného výtvarného umění a výtvarné výchovy“, bylo z hlediska vývoje našeho oboru mimořádně významné. Hlavními organizátory byly za jihočeskou katedru její vedoucí doc. Matouš Vondrák a za tehdejší Československý komitét INSEA (ČSKI) jeho prezident doc. Pavel Šamšula. Také jejich zásluhou se bez „požehnání“ tehdejších oficiálních struktur mohli tohoto setkání zúčastnit například nejen odstupující prezidentka Světové rady INSEA M. F. Chavanne z Francie, nově zvolený prezident rady Dr. J. Steers z Anglie, Dr. J. Klein z Holandska nebo prof. E. Eisner z USA, ale i ně-

kteřé z významných českých osobností, které byly po více než patnáct let totalitní mocí vyřazeny z veřejné pedagogické, vědecké a umělecké činnosti (Jaroslav Brožek, Jiří David, Igor Zhoř, Dana Puchnarová a další).

Kolegové z katedry výtvarné výchovy Univerzity Karlovy v Praze se ve své historiografické publikaci z roku 1998 vyjádřili ke konferenčnímu dění v Českých Budějovicích v roce 1988 takto: „V období tzv. ‚normalizace‘ v 70tých a 80tých letech česká didaktika a teorie výtvarné výchovy přišla o řadu svých vůdčích osobností. Mnozí z těch, kteří stáli u zrodu ČSKl, museli opustit nejen svá povolání vysokoškolských učitelů, ale i řady členů ČSKl, a uchýlit se do intelektuálního exilu. Přesto zejména v druhé polovině tohoto období byly nalézány způsoby, jak uchovat myšlenkovou a tvůrčí dynamiku oboru i kontakty se světovým společenstvím výtvarných pedagogů. Významnou roli v tomto úsilí sehrál zejména odborný časopis *Estetická výchova*, v němž i exiloví autoři posléze mohli pod pseudonymem publikovat, a který pravidelně přinášel novinky ze světových kongresů InSEA. Nemenší měrou se o udržení mezinárodní kontinuity oboru zasloužil, byť okleštěný, Český komitét INSEA. Svědčí o tom výběr jím pořádaných mezinárodních akcí (...), zejména sympozium v r. 1988 v Českých Budějovicích bylo odborně i společensky významným počinem, neboť probíhalo zároveň jako jednání Světové rady InSEA (...). Tato fakta sama o sobě naznačují, jak dobrou pozici ve světovém odborném společenství si v letech ‚normalizačních‘ udržela teorie a praxe československé výtvarné výchovy.“

Rok 1997 byl pro KVV PF JU ve znamení dalšího konferenčního setkání České sekce INSEA s názvem „Horizonty vzdělávání učitele výtvarné výchovy“. Toto sympozium proběhlo na přelomu října a listopadu za organizačního přispění nejen ČSKl, ale také Euroatelieru České Budějovice a Asociace výtvarných pedagogů.

Ačkoliv se důsledné obrácení do historie může jevit v zrcadle současného oborového dění jako irelevantní, pro nově se konstituující podobu ČSKl může být tato reflexe v mnohém přínosná. Zmiňme například nově připravované webové stránky sdružení, zamýšlené jednak jako aktuální informační platforma a v neposlední řadě také jako digitalizovaný archiv, mapující vydavatelskou a organizační činnost České sekce INSEA v minulých dekádách jejího fungování. Tento komplexní přístup, propojující tradiční obsahy s novými oborovými tendencemi, je třeba ocenit.

Na nové tradice bude, jak doufáme, navazovat i výše uvedené zářijové setkání, na které Vás tímto nejen za českobudějovickou katedru, ale také za organizační tým České sekce INSEA srdečně zveme.

Aleš Pospíšil & Karel Řepa

PhDr. Aleš Pospíšil, Ph.D., je předsedou kontrolního výboru České sekce INSEA a působí na katedře výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.

Mgr. Karel Řepa, Ph.D., je členem kontrolního výboru České sekce INSEA a působí na katedře výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.

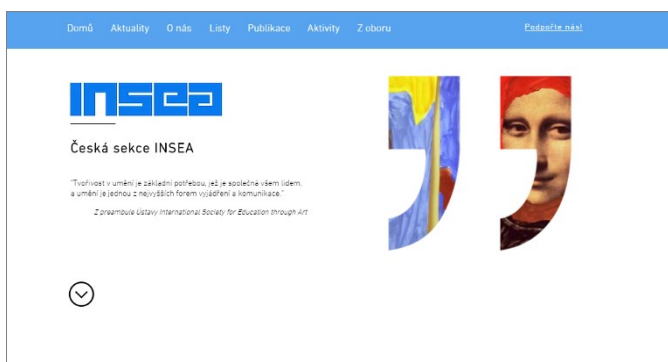
INSEA

PF 2017

NOVÉ WEBOVÉ STRÁNKY ČESKÉ SEKCE INSEA

Ač je to s podivem, Česká sekce INSEA dosud neměla vlastní webové stránky a členové spolku ani odborná veřejnost tak neměli možnost najít na jednom místě přehledné informace jak o poslání organizace, tak o jejích aktivitách a vydávaných publikacích. Základní informace sice poskytovaly v jedné ze svých částí webové stránky www.eduart.cz, již delší dobu však nebyly aktualizovány a daná forma nespĺňovala současné standardy webové prezentace samostatných organizací usilujících o veřejné působení.

S potěšením můžeme členské základně spolku i odborné veřejnosti a všem zájemcům o obor výtvarná výchova a výchova uměním oznámit, že se nám podařilo tuto situaci změnit a učinit potřebné kroky k založení reprezentativního webového sídla České sekce INSEA. Zakoupili jsme samostatnou doménu www.insea.cz, zajistili webhosting a redakční systém a konečně vytvořili strukturu i náplň nových webových stránek České sekce INSEA.

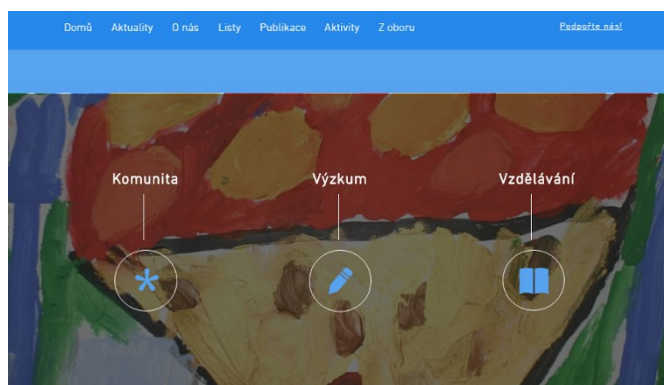

Obr. 1 Náhled nového webového sídla České sekce INSEA

Kromě „vnitřních“ informací o poslání organizace, její členské základně, aktivitách a publikacích má nový web další cíle. Jak bylo novým výborem avizováno, Česká sekce INSEA usiluje o to stát se oborovou platformou integrující jak různé osobnosti nebo subjekty, tak i oborové zdroje a informace. Právě přehledné informace o dění v oboru nebo o významných aktivitách a oborových zdrojích – sdružené na jednom přístupném místě – dosud obci výtvarných a galerijních pedagogů bolestně chyběly.

Role distributora informací a podporovatele oborového dění se tak Česká sekce INSEA chopila několika způsoby: jednak rychlou a flexibilní formou prostřednictvím svého facebookového profilu, dále prostřednictvím *Listů České sekce INSEA*, jež přinášejí ucelené informace a články o aktuálním dění (chronologicky archivované poskytnou do budoucna

přehled o dnešních událostech a problémech oboru) a jednak prostřednictvím webových stránek, jež informace a zdroje třídí podle obsahu a jejichž prostřednictvím se může každý zájemce – včetně studentů a učitelů – kdykoliv rychle zorientovat v „infrastruktuře“ našeho oboru, příp. najít přímé odkazy na další webové zdroje (časopisy, portály, weby různých organizací). Neocenitelnou možností, kterou jistě mnozí využijí ke studiu nebo inspiraci, je i možnost stáhnout si plné texty sborníků, článků nebo knih.

Obr. 2 Náhled nového webového sídla České sekce INSEA – jeden z hypertextových prvků

Prozatím nabízíme některé starší sborníky a dobové *Listy České sekce INSEA*, další postupně převádíme do elektronické podoby a chystáme k doplnění v rámci druhé etapy tvorby webu. Naší vizí je postupně digitalizovat a zpřístupnit všechny dosavadní publikace INSEA. Již nyní navíc připravujeme další rozšíření stránek o oborové zdroje v podobě fulltextů různých odborných knih a sborníků, na jejichž vydání se podílely jiné subjekty než Česká sekce INSEA.

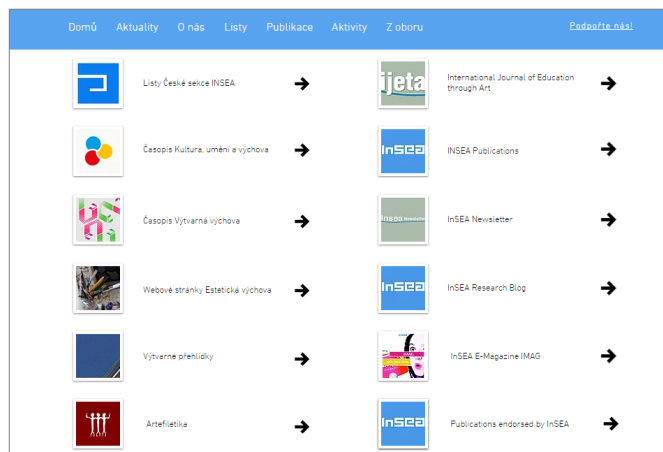

Obr. 3 Náhled nového webového sídla spolku, stránka s archivem *Listů České sekce INSEA*; archiv bude průběžně doplňován

V této fázi shromažďujeme zejména publikace kateder výtvarné výchovy, tak aby bylo možné na jednom místě získat přehled o dosud vydaných titulech, příp. si je přímo stáhnout, pokud to licenční ujednání jednotlivých vydavatelství umožňují. O rozšíření této části webu budeme čtenáře Listů průběžně informovat.

Již nyní nabízíme kromě rozcestníku na další organizace a oborové zdroje také archiv *Listů České sekce INSEA* a informace o dění ve světové a evropské InSEA. Tento moment propojení naší činnosti na mateřskou organizaci je pro nás stěžejní a prostřednictvím webu a hypertextových odkazů můžeme snadno nabídnout propojení na webové stránky světové InSEA a na její četné publikace či akce.

Rádi bychom, aby výměna informací s naší mateřskou organizací byla vzájemná, takže do budoucna připravujeme i anglickou verzi našeho webu a odkaz na něj nabídneme vedení InSEA, jež už nyní aktivně sleduje náš facebookový profil. Jeho role do budoucna bude obdobná jako doposud: zajistí rychlou komunikaci s těmi, kdo tuto sociální síť využívají, pomůže udržet živé spojení se členy spolku a se síťováním dalších potenciálních zájemců a umožní bleskové informování o aktualitách. Také s facebookovým profilem je náš nový web propojen, takže využíváme všech dnešních nástrojů k tomu, aby naše organizace tepala životem a proudily skrze ni informace a smysluplné impulzy.

Obr. 6 Náhled nového webového sídla České sekce INSEA, část věnovaná odkazům na významné oborové zdroje

Závěrem popřejme nově narozenému webu České sekce INSEA hodně štěstí a připojme výzvu všem zájemcům, aby webmasterovi (Petře Šobáňové) poskytli zpětnou vazbu, kritický komentář nebo tipy na další vylepšení. Máte-li možnost poskytnout k zavěšení na web další materiály (v našem archivu např. chybí *Listy České sekce INSEA*, ročník 3, 3/1997) nebo máte-li tip na další oborový zdroj, který podle vás na stránkách chybí, neváhejte nás kontaktovat. Prosíme také o pomoc s propagací našeho webu, tak aby se o něm vědělo a sloužil co největšímu počtu lidí.

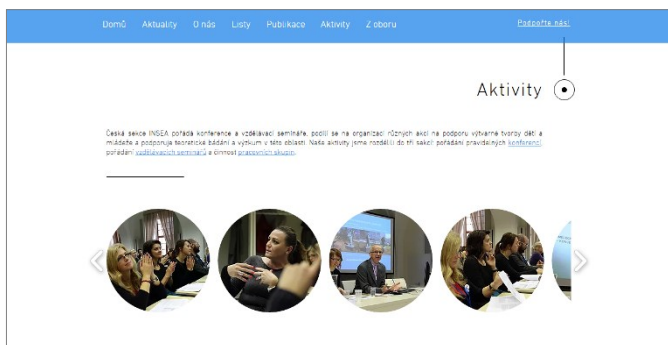
Petra Šobáňová,
předsedkyně České sekce INSEA

VÝZVA K PLATBĚ ČLENSKÝCH PŘÍSPĚVKŮ – INFORMACE O VÝDAJÍCH

Každý spolek – i když je založen na dobrovolnické práci svých členů a představitelů – potřebuje pro zajištění své činnosti vlastní, i když skromný rozpočet. Proto prosíme všechny členy České sekce INSEA, kteří tak dosud neučinili, o úhradu členského příspěvku ve výši 200 Kč za uplynulý rok 2016, a to na účet spolku 2400943111/2010. Připomínáme, že s novým rokem je tu opět povinnost zaplatit členský příspěvek, jenž bude využit mimo jiné na zajištění četných akcí připravovaných na rok 2017.

Z rozpočtu našeho spolku je prozatím hrazen členský poplatek do světové InSEA (90 dolarů ročně), webhosting, redakční systém webu a registrace domény (celkem 3389 Kč ročně).

O vystavení dokladu o platbě příspěvku lze požádat pokladní spolku Karin Militkou (karin.militka@seznam.cz).

Obr. 4–5 Náhled nového webového sídla České sekce INSEA, nahoře sekce informující o našich aktivitách, dole část věnovaná informacím z oboru – nabízející odkazy na oborové zdroje, významné organizace a univerzitní pracoviště

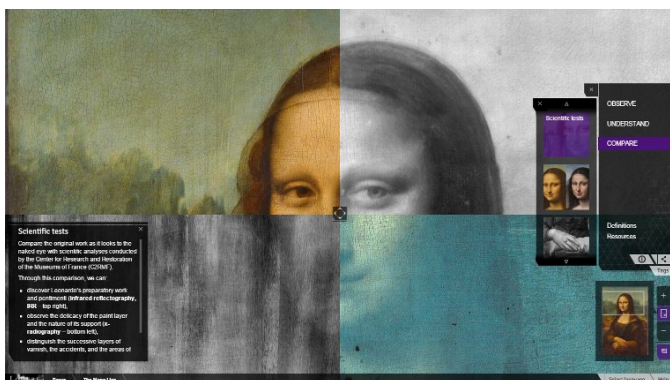
POZVÁNKA NA SEMINÁŘ ČESKÉ SEKCE INSEA A ARTAMY

Seminář s názvem *Praktické využití interaktivních her muzeí a galerií ve výuce výtvarné výchovy a dalších společensko-vědních oborů* pořádá NIPOS-ARTAMA ve spolupráci s Českou sekci INSEA a Muzeem umění Olomouc.

Datum: 25.–26.3.2017

Místo: Muzeum umění Olomouc, Denisova 47, Olomouc

Vážení členové České sekce INSEA, jedním z cílů výboru je rozšířit dosavadní spektrum aktivit spolku o akreditované vzdělávací akce pro učitele a další zájemce. Rádi bychom vás pozvali na první z nich, již jsme připravili ve spolupráci s NIPOS-ARTAMA a Muzeem umění Olomouc. Jedná se o originální víkendový seminář, který se uskuteční v inspirativním prostředí Muzea umění Olomouc a je zaměřen na praktické využití digitálních on-line zdrojů a produktů – zejména databází a vzdělávacích aplikací muzeí a galerií.

Obr. 7 Příklad jednoho ze zdrojů využitelných ve výuce výtvarné výchovy, jenž bude představen na semináři

V první části semináře kurátorka muzea účastníkům představí úspěšnou databázi muzea s názvem CEAD. V další části semináře budou praktickou formou představeny mobilní aplikace a hry nebo editory volně dostupné na webových stránkách českých i zahraničních muzeí a galerií. Účastníci se během praktických činností seznámí s vybranými aplikacemi a bude jim ukázáno jejich mnohostranné využití ve výuce. Získají základní orientaci v problematice a povědomí o bezplatných zdrojích a vzdělávacím využití digitálních produktů, vyzkoušejí si práci se vzdělávacími aplikacemi a obdrží didaktické materiály pro další využití v praxi.

Seminář je akreditovaný MŠMT v rámci DVPP, účastníci obdrží osvědčení. O možnostech a ceně ubytování v Olomouci jednáme. Maximální počet účastníků je 20 osob.

Předpokládaná cena: 900 Kč (bez ubytování), **pro členy České sekce INSEA 800 Kč! (Je třeba uvést v přihlášce.)**

Závazné přihlášky: do konce února 2017

Přihlášky naleznete na [webu České sekce INSEA](#); vyplněné posílejte na tuto adresu: Jana Randáková, Fügnerovo nám. 1866/5, 120 21 Praha 2 (mobil: 778 702 496).

Petra Šobáňová & Jana Randáková,
organizátorky akce

Obr. 8 Příklad vzdělávací aplikace využitelné ve výuce výtvarné výchovy, jež bude představena na semináři

ČLENSKÉ PRŮKAZY ČESKÉ SEKCE INSEA

Členská základna České sekce INSEA čítá k 19. 12. 2016 celkem 54 členů. Staré seznamy byly aktualizovány a je veden přehled o platbách členského příspěvku (200 Kč na rok), jež jsou podle stanov povinností členů spolku a podmínkou

členství v něm. Po aktualizaci členské základny jsme mohli připravit průkazku České sekce INSEA, jejíž vzhled vychází z dřívějšího grafické-

ho návrhu. Abychom pro vás mohli průkazy dokončit, prosíme vás o zaslání fotografie (34 x 45 mm) ve formátu jpg a v dostatečném rozlišení. Vytisknuté průkazky s vaší fotografií bychom vám rádi předali v září 2017 na plánovaném sympoziu *Kritéria kvality ve výtvarné výchově v Českých Budějovicích*. (Potřebujete-li je dříve, kontaktujte pokladní spolku.) Fotografie označené vaším jménem můžete do konce června 2017 zasílat na adresu insea@post.cz nebo karin.militka@seznam.cz. Předem všem děkujeme za spolupráci.

Karin Militká,
pokladní České sekce INSEA

ČINNOST VÝBORU ČESKÉ SEKCE INSEA – BILANCE ROČNÍHO PŮSOBENÍ

Vážení členové České sekce INSEA,
je tomu již rok, co jste svěřili svou důvěru novému vedení spolku. Před zvoleným výborem a jeho předsednictvem stálo mnoho důležitých úkolů. Je potěšitelné, že řadu z nich se podařilo splnit již během prvního roku mandátu. Na dalších úkolech se dále pracuje. V tabulce můžete najít přehled hlavních úkolů a stav jejich plnění.

Výroční zpráva o činnosti výboru – přehled plnění úkolů

splněno

v procesu

nesplněno

1	Prodloužení členství České sekce INSEA v mateřské organizaci InSEA	
2	Platba členského příspěvku mateřské organizaci InSEA	
3	Založení a udržování facebookového profilu	
4	Informování představitelů evropské a světové InSEA o dění v naší sekci	
5	Informování členů České sekce INSEA o dění v evropské a světové InSEA	
6	Zrušení starého účtu spolku (ekonomicky nevýhodného)	
7	Založení nového účtu spolku	
8	Shromažďování dokumentů pro novou registraci spolku na základě legislativní změny	
9	Jednání o novém sídle spolku s vedením Univerzity Palackého v Olomouci	
10	Zajištění Smlouvy o bezplatné výpůjčce prostor v Uměleckém centru Univerzity Palackého v Olomouci	
11	Změna sídla spolku	
12	Nezbytná formální úprava stanov – viz transformace původních občanských sdružení na zapsané spolky	
13	Nová registrace spolku na základě legislativní změny – podání <i>Návrhu na zápis změn zapsaných údajů do veřejného rejstříku spolků</i>	

14 Zázpis změn do veřejného rejstříku spolků u Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci	
15 Příprava vizuálního stylu a koncepce Listů České sekce INSEA	
16 Editace a vydání prvního čísla Listů České sekce INSEA	
17 Editace a vydání druhého čísla Listů České sekce INSEA	
18 E-mailová distribuce Listů České sekce INSEA	
19 Příprava struktury a koncepce webového sídla České sekce INSEA	
20 Výběr redakčního systému a poskytovatele webhostingu	
21 Nákup redakčního systému a webhostingu na dva roky	
22 Tvorba a editování webových stránek, jejich zveřejnění, ukončení první fáze	
23 Druhá etapa tvorby webových stránek – doplnění sekce <i>Z oboru</i> o publikace, zavěšení dalších digitalizovaných materiálů	
24 Zakoupení a registrace domény insea.cz	
25 Propojení poskytovatele domény s poskytovatelem webhostingu	
26 Digitalizace sborníků České sekce INSEA	
27 Digitalizace archivních Listů České sekce INSEA	
28 Editování a recenzování sborníku z olomoucké konference	
29 Vydání sborníku z olomoucké konference	
30 Plánování a příprava dalšího symposia České sekce INSEA (2017)	
31 Jednání s katedrou výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, jež nabídla organizaci příštího symposia – pověření pořadatelským	
32 Diskuse o tématu symposia, výběr tématu <i>Kritéria kvality ve výtvarné výchově</i>	
33 Příprava a akreditace vzdělávacího kurzu pro učitele (ve spolupráci s NIPOS ARTAMA)	
34 Evidence členů, aktualizace členské základny	
35 Výběr členských poplatků	
36 Příprava a vydání členských průkazů	

ZPRÁVA Z REGIONÁLNÍ KONFERENCE INSEA VE VÍDNI 2016

InSEA Regional Conference Vienna 2016

Art and Design Education in Times of Change

University of Applied Arts Vienna

22. – 24. září 2016

Tématem regionální, tedy evropské, konference InSEA, která se uskutečnila ve dnech 22. – 24. září 2016 na půdě Univerzity užitého umění ve Vídni (*University of Applied Art Vienna*) bylo *Vzdělávání v oblasti umění a designu v čase proměn (Art & Design Education in Times of Change)*, zejména v kontextu vzájemně souvisejících fenoménů globální finanční krize, masové migrace a rychle se rozvíjejících technologií, kdy musí výtvarná výchova neustále čelit novým výzvám a kdy výuka a učení se umění a designu vyžaduje stále nové perspektivy. Kdy se vědomosti stávají extrémně komplexní a jsou srozumitelné pouze prostřednictvím interdisciplinárních přístupů, které zatím školy ani kurikula dostatečně ne-reflektují. Cílem mezinárodního setkání odborníků nejen z Evropy bylo alespoň částečně odpovědět na otázky související s touto dobou velkých změn.

Obr. 9 Z dění na konferenci; na obrázku čeští zástupci; foto Petra Šobáňová

Konferenci zorganizovalo D'Art – Rakouské centrum pro didaktiku umění, textilní tvorby a designu (*Austrian Center for Didactics of Art, Textile and Design*), spolu s výše zmíněnou Univerzitou užitého umění, a ve spolupráci s Univerzitou umění a designu v Linzu (*University of Art and Design Linz*). Účastníci byli přivítáni hlavními organizátorkami konference a také významnými představitelkami a představiteli Mezinárodní organizace pro výchovu uměním: prezidentkou světové InSEA Teresou Torres de Eça, předsedou Evropské

rady InSEA Carlem-Peterem Buschkühlem, hlavním editorem Mezinárodního žurnálu pro vzdělávání uměním (*International Journal of Education through Art*) Glenem Couttsem, Ritou Irwin a Jamesem Sandersem III. Po přednášce Pascala Gielena na téma *Umělecká praxe a neoliberalizace ve vzdělávacím prostoru* následovaly jednotlivé bloky přednášek a workshopů.

Příspěvky byly rozděleny do několika tematických sekcí, v každé z nich byly předneseny většinou čtyři. Českou republiku reprezentovaly dvě skupiny přednášejících. V sekci se zastřešujícím tématem *Muzejní edukace a vztahy k návštěvníkům* vystoupily Petra Šobáňová (předsedkyně České sekce INSEA) a její doktorandky z katedry výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci Jana Jiroutová a Jolana Lažová, které prezentovaly prozatímní výsledky výzkumu *Nové způsoby vzdělávání uměním: výzkum mobilních aplikací v muzeích a galeriích v České republice a zahraničí*. Druhou skupinu tvořili Veronika Jurečková a Ondřej Moučka, rovněž doktorandi z KVV PdF Univerzity Palackého v Olomouci. Ti vystoupili v sekci *Výtvarná výchova a metody* s příspěvkem *Fenomén zábran dospělých při lekci kresby a interpretace umění*. Obě témata byla publikem kladně přijata, vzbudila zájem a následnou diskuzi.

Mezi další sekce patřily například *Vzdělávací politika pro diverzitu a inkluzi*; *Muzejní edukace a sociální změny*; *Výtvarná výchova a politika*; *Výtvarná výchova a nové technologie*; *Arts-based Research a učení*; *Umění, věda a komunikace*; *Vzdělávání dospělých a reflexivita*, *Vzdělávání a kulturní diverzita*, *Základní vzdělávání a percepce*, *Vizuální gramotnost* a další.

Obr. 10 Z dění na konferenci; na obrázku předseda Evropské rady InSEA Carl-Peter Buschkühle během svého konferenčního vystoupení; foto Petra Šobáňová

Přednášeli zde odborníci z předních evropských univerzit a institucí nejen z domácího Rakouska, ale i z Finska, Nizozemska, Německa, Spojeného království, Maďarska, Portugalska, Švédska, Švýcarska, Španělska, Francie aj. A také například ze Spojených států, Kanady, Japonska, Mexika, Kolumbie, Brazílie. Paralelně probíhaly sekce workshopů zaměřené nejen na nová média a technologie (sociální média jako metoda uměleckého vzdělávání, využití iPadů ve výuce v inkluzivní třídě, využití tzv. smartwatches a mobilních aplikací v muzejní edukaci a ve zprostředkování výstav a expozic, využití online platformy pro navrhování designu výšivek aj.), ale také na různé přístupy využitelné pro výuku (hyper-listening; performativní a tělesné formy jako zdroj vědomostí; umělecké intervence a kritická výtvarná výchova mládeže; zacházení s citlivým a skandálním obsahem, vztah mezi kulturní identitou, procesem tvorby a vyučováním; umělci a učitelé jako činitelé sociální změny).

Obr. 11–12 Jednání vedoucích představitelů Evropské rady InSEA a hostů; nahoře hovoří prezidentka světové InSEA Teresa Torres de Eça; foto Petra Šobáňová a Jana Jiroutová

První den konference byl završen dvěma klíčovými přednáškami od Jocelyn Dodd z Univerzity v Leicesteru (*University of Leicester*) a od Carmen Mörsch z Curyšské univerzity umění (*Zurich University of the Arts*). První z dam hovořila o důleži-

tosti umění v kontextu adresování současných sociálních problémů, potřebě participace na umění a kultuře v době rapidních změn a nestability. Na základě výzkumu, jež provedlo Výzkumné centrum pro muzea a galerie leicesterské univerzity (*Research Centre for Museum and Galleries – RCMG*), nadnesla rámec pro akci, adaptabilní na odlišné kontexty, ale poskytující pevnou oporu pro kulturní činnost znepokojenou současnými sociálními problémy.

Obr. 13 Jednání Evropské rady InSEA; prezentace dějiště příští regionální konference InSEA na Aalto University ve Finsku; foto Petra Šobáňová

Druhá přednášející se věnovala způsobům, jakými je v oblasti umělecko-muzejní edukace historicky zkonstruován feminismus a paternalismus. Na příkladu Anglie poukázala na fakt, že v této oblasti převládá ženská pracovní síla a že hegemónický diskurz nedostatečného "jiného", které může být opraveno prostředky uměleckého vzdělání, je zakořeněn v establishmentu národních států, impérií a kapitalismu. Rozjímala nad potenciálem uměleckého vzdělání jako kritické a transformující praxe v kontextu současnosti a v globální perspektivě. Obě přednášky v podstatě pojednávaly o roli muzeí ve společnosti, o tom, jakým způsobem může prezentování a zobrazování v muzeu měnit vnímání určitých skupin, odlišností, subkultur, minorit, handicapů. Po přednáškách následovala volná diskuze.

Druhý konferenční den odstartoval doprovodným programem. První variantou byla exkurze do vybraných vídeňských škol, druhou ukázka výuky kresby aktu na pořádající univerzitě. Při té si účastníci mohli výuku vyzkoušet v roli studentů. Proběhlo také zasedání vedoucích představitelů InSEA, kde na pozvání předsedy Evropské rady InSEA Carla-Petera Buschkühleho vystoupila předsedkyně České sekce INSEA Petra Šobáňová a členka výboru Jana Jiroutová.

Zástupkyně naší národní sekce na zasedání pohovořily o situaci u nás, o národním kongresu konaném v prosinci 2015 v Olomouci, kde se volilo nové vedení české sekce, dále informovaly o aktivitách a připravovaných projektech (vzdělávací akce pro učitele a pracovní skupiny, další národní kongres plánovaný na rok 2017, vydání sborníku a odborných i metodických publikací). Představily také nový oborový bulletin *Listy České sekce INSEA*. Jejich prezentace vzbudila kladné ohlasy a ujistění představitelů INSEA o podpoře aktivit českých kolegů. Na zasedání bylo dále prezentováno téma a místo konání další regionální, tj. celoevropské, konference INSEA, která proběhne 18. – 21. června 2018 ve Finsku, v prostorách *Aalto University*.

Obr. 14–15 Ze sobotního programu; komentovaná prohlídka mumok (Muzea moderního umění), foto Petra Šobáňová

Páteční program dále pokračoval sekcemi příspěvků a workshopů; závěrečných přednášek zaměřených na design se ujali Lesley-Ann Noel z *University of West Indies at St. Augustine Trinidad and Tobago* a Michael Hann z Univerzity v Leedsu. Prvním tématem bylo vzdělání v oblasti designu mimo

Evropu a Severní Ameriku, tedy v zemích z Jižní Ameriky, karibské oblasti, Asie a Afriky. Byly diskutovány podobnosti a odlišnosti v ekonomice a sociálních kontextech v rozvojových a rozvinutých zemích a také ideologické a filozofické základy, které mohou vést k rozvoji kurikula v těchto ekonomikách. Michael Hann se zabýval textilním designem, přesněji řečeno designem jednotlivých světově rozšířených textilních vzorů (pruhy, kostky, tartan, kohoutí stopa atd.); jeho záměrem bylo vyvolat úvahu o univerzálnosti těchto obecně známých vzorů a množství variant, které jednotlivé typy umožňují.

V podvečer se účastníci přesunuli do Ateliéru Augarten na konferenční večeři.

Na sobotu byla připravena atraktivní nabídka komentovaných prohlídek expozic vídeňských muzeí: Kunstforum Wien (prestižní soukromá galerie, jejížž zřizovatelem je *Bank Austria*), mumok (Muzeum moderního umění), Wien Museum (Metropolitní muzeum města Vídně), MAK (Muzeum užitého umění), Kunsthalle (galerie současného umění), a také prohlídka nejznámějších památek nebo "městský průzkum" – program, který měl cizince seznámit s neznámými místy prostřednictvím osobních zážitků a zkušeností zprostředkovaných průvodci.

Význam vídeňské konference – ale i všech mezinárodních setkání komunity sdružené pod Mezinárodní společnost pro výchovu uměním – spočívá v udržování mezinárodní spolupráce v oblasti vzdělávání uměním, ve snaze přiblížit výtvarnou výchovu neustále se měnící a diferencující společnosti, reagovat na změny jak sociální, tak ekonomické a technologické, a samozřejmě v navazování kontaktů, sdílení zkušeností a v podporování diskuze na mezinárodní rovině.

Přínos české účasti na této akci tkví nejen v tom, že byly českými členy INSEA proneseny příspěvky reprezentující českou výtvarnou a galerijní edukaci, ale také v rozšíření odborné sítě kontaktů, v podpoře odborné mezinárodní spolupráce a v neposlední řadě v získání inspirativních podnětů.

Ondřej Moučka
Katedra výtvarné výchovy
Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci

ZPRÁVA O 15. CELOSTÁTNÍ PŘEHLÍDCE VÝTVARNÝCH PRACÍ DĚTÍ A MLÁDEŽE ATAKUJÍCÍ OBRAZY, ZLÍN 2016

V metropoli jihovýchodní Moravy, unikátním funkcionalistickém městě Zlín, se od 14. do 31. října 2016 konala 15. celostátní přehlídka výtvarných prací dětí a mládeže *Atakující obrazy*. Přehlídku z pověření a za finanční podpory Ministerstva kultury a pod záštitou ministra kultury Daniela Hermana pořádal NIPOS, útvar ARTAMA, ve spolupráci se statutárním městem Zlínem, Kovárnou VIVA a.s., Národním ústavem pro vzdělávání, Národním institutem pro vzdělávání, Muzeem jihovýchodní Moravy ve Zlíně a Krajskou galerií výtvarného umění ve Zlíně.

I. Splnění odborného účelu akce

15. celostátní přehlídka výtvarných prací dětí a mládeže byla za laskavé podpory ředitele Kovárny VIVA a.s. Ing. Čestmíra Vančury realizována v autentických industriálních prostorách baťovského areálu v 74. budově ve Zlíně, Vavrečkova 5333. Na přehlídce bylo vystaveno 75 zaslaných projektů všech věkových kategorií do 19 let. Přehlídku se účastnilo 53 výtvarných pedagogů ze 48 školních a mimoškolních zařízení z celé České republiky.

Jak název *Atakující obrazy* napovídá, přehlídka svým tématem reagovala na nejnovější trendy vizuální kultury s přihlédnutím k měnící se povaze obrazů i jejich mediálního působení. Proces tvorby včetně jeho výsledků byl v projektech prezentován formou:

- individuální interakce (objekty, knihy, katalogy), různé formy ICT prezentace,
- komunikace s širším publikem v kontextech s vývojem současné vizuální tvorby včetně různých forem intervence do veřejného prostoru,
- dokumentace záznamů aktivit včetně jejich prezentace.

Kromě instalovaných projektů ve fyzické podobě mohli návštěvníci sledovat na 4 obrazovkách a v jedné velkoformátové projekci zaslané projekty v audiovizuální podobě.

U příležitosti 15. celostátní přehlídky výtvarných prací dětí a mládeže *Atakující obrazy* se ve Zlíně od pátku 14. října do neděle 16. října 2016 konal rozborový seminář.

V pátek 14. října byl program rozborového semináře zahájen na Zlínském zámku. Ředitel pro strategický rozvoj Ing. Čestmír Vančura zde představil přední českou průmyslovou Kovárnu VIVA a.s. a Zlínský filmový festival. Program večera pak pokračoval prohlídkou putovní interaktivní expozice ORBIS

PICTUS PLAY a prohlídkou sbírky hudebních nástrojů s hudebním zážitkem, který obstaral Mgr. Miroslav Černý, pedagog, hudebník a výtvarník.

V sobotu 15. října byla v prostorách výstavy, ve správní budově Kovárny Viva a.s., přehlídka slavnostně otevřena vernisáží za přítomnosti PhDr. Zuzany Malcové, ředitelky Odboru regionální a národnostní kultury Ministerstva kultury, primátora statutárního města Zlína MUDr. Miroslava Adámka, vedoucí odboru kultury a památkové péče Mgr. Kateřiny Pešatové a dalších spolupracujících institucí. Celkem bylo přítomno 62 účastníků-výtvarných pedagogů a více než 60 dalších osob včetně organizátorů, lektorů, kurátorů, umělců a hostů z řad široké veřejnosti.

V úvodu vernisáže Mgr. Jakub Hulák informoval o základním poslání NIPOS. Poté Mgr. Jana Randáková, organizátorka přehlídky, poděkovala zástupcům Ministerstva kultury a statutárního města Zlína za finanční podporu a zástupcům Národního ústavu pro vzdělávání, Národního institutu pro další vzdělávání, Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně a Krajské galerie výtvarného umění ve Zlíně za cenné aktivní partnerství.

Obr. 16 Citilight ve Zlíně zvoucí na 15. celostátní přehlídku výtvarných prací dětí a mládeže *Atakující obrazy*, foto Alena Chrová

Tým kurátorů, složený z teoretiků a didaktiků výtvarného oboru a aktivních výtvarných umělců, posuzoval všech 75 zaslaných projektů a z toho ocenil 23 pedagogů. Třem pedagogům kurátoři udělili cenu za dlouhodobý koncepční a systematický přístup k výtvarnému oboru. Dvěma pedagogům byla udělena cena za přístup k tématu v souboru projektů. Třináct výtvarných pedagogů získalo cenu kurátorů. Deset pedagogů získalo čestné uznání, z toho jeden za soubor projektů a jeden za vedení pedagogické praxe.

Seznam kurátorů 15. celostátní přehlídky:

PaedDr. Markéta Pastorová, hlavní kurátorka 15. CP, PaedDr. Jan Svoboda, autor koncepce instalace, Mgr. Jana Randáková, hlavní organizátorka 15. CP, Mgr. Miroslav Černý Epos 257, Mgr. Jiří Hanuš, doc. Vladimír Havlík a Mgr. Jiří Raiterman.

Další významnou součástí vernisáže bylo udělení ceny Ministerstva kultury za neprofesionální umění v oblasti dětských estetických aktivit. Cenu za významný podíl na formování moderní výtvarné výchovy prostřednictvím aktuálních metodických postupů a za dlouholetou činnost ve výtvarném oboru slavnostně předala panu PaedDr. Janu Svobodovi zástupkyně Ministerstva kultury PhDr. Zuzana Malcová.

Hlavním cílem a obsahem rozborového semináře byla prezentace výtvarných projektů zúčastněných škol. Zde byl poskytnut velký prostor ke konfrontaci názorů na téma atakujících obrazů a výměně zkušeností výtvarných pedagogů se zaměřením na vlastní výtvarnou činnost s dětmi a mládeží v dialogu s kurátory a výtvarnými umělci. Praktickou součástí prezentací projektů byly workshopy oceněných projektů realizované formou performativních a konceptuálních akcí a projekce projektů zaslaných v audiovizuální formě.

Nedělní program víkendového rozborového semináře byl tradičně věnován poznávání zlínské architektury, zvláště obnově památníku Tomáše Bati, baťovskému bydlení a prohlídkám expozic Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně a Krajské galerie výtvarného umění ve Zlíně.

Obr. 17 Z 15. celostátní přehlídky výtvarných prací dětí a mládeže *Atakující obrazy*, zahájení vernisáže; foto Alena Crhová

Propagační materiály a tiskoviny

K přehlídce byly vytvořeny propagační materiály podle návrhu PaedDr. Jana Svobody – pozvánky A5 v elektronické a tištěné podobě, obrazy do vitrín citylight ve Zlíně, bannery,

plakáty B2, plakátky A4, katalogy barevné, samolepky. K přehlídce byl vydán též katalog/pracovní manuál a návštěvní kniha. Propagace přehlídky byla zajištěna pozvánkami, plakáty a tiskovými zprávami na webu NIPOS, v médiích spolupracujících institucí (statutární město Zlín, Zlínský kraj, Národní ústav pro vzdělávání, Národní institut pro vzdělávání) a v odborném recenzovaném on-line periodiku *Kultura, umění a výchova*.

Obr. 18 Z 15. celostátní přehlídky výtvarných prací dětí a mládeže *Atakující obrazy*, ocenění výtvarných pedagogů na vernisáži; foto Alena Crhová

V průběhu trvání výstavy byla o přehlídce zpravena veřejnost tiskovou zprávou společností ZLÍN FILM FESTIVAL (Kateřina Markytánová) a informací ve Zprávičkách ČT: D (Petr Kopecký, dětská stanice České televize pro děti).

Ve dnech 17. 10. a 31. 10. byla přehlídka doplněna nabídkou dvou komentovaných prohlídek pro výtvarné pedagogy školních a mimoškolních zařízení města Zlína a Zlínského kraje. Této nabídky, díky propagaci vedoucí odboru kultury a památkové péče Mgr. Kateřiny Pešatové, využilo více než 20 zlínských výtvarných pedagogů včetně návštěv školních tříd.

II. Organizace přehlídky

Příprava přehlídky

K 15. celostátní přehlídce byly organizovány dva přípravné semináře akreditované MŠMT, kde měli účastníci možnost reflektovat názory předních odborníků na téma atakujících obrazů, diskutovat a vyměňovat si zkušenosti z praxe. První přípravný seminář *Atakující obrazy I*, který proběhl 24. – 26. dubna 2015 v Alternativě a Muzeu jihovýchodní Moravy ve Zlíně, se zabýval vzdělávacími obsahy výtvarné výchovy se zaměřením na postupy a metody, které do výuky přinášejí nové technologie a síťové propojení.

Vzdělávací program druhého přípravného semináře *Atakující obrazy II Protiútok!*, který se uskutečnil 19. – 20. března 2016 v Centru současného umění DOX v Praze, poskytl účastníkům možnost si uvědomit a skrze vlastní výtvarnou činnost dospět k tomu, že výtvarná výchova významně přispívá k porozumění soudobé obrazové komunikaci a k zamýšlení se nad možnostmi učitele i žáka, jak se do těchto systémů uvědoměle zapojit a zachovat si při tom svobodu a individualitu.

Obr. 19 Jan Svoboda přebírá Cenu Ministerstva kultury; foto Alena Crhová

15. celostátní přehlídka výtvarných prací dětí a mládeže byla za laskavé podpory ředitele Kovárny VIVA a.s. Ing. Čestmíra Vančury realizována v autentických industriálních prostorách baťovského areálu v 74. budově ve Zlíně, Vavrečkova 5333. Účastníci a hosté tak měli možnost obdivovat unikátní architekturu bývalého průmyslového areálu firmy Baťa a expozici přehlídky, kterou architekt instalace výstavy PaedDr. Jan Svoboda v souladu s industriálním prostředím originálně navrhl a realizoval za pomoci dřevěných palet, sloužících k distribuci výrobků firmy Kovárna VIVA a.s. Spolupráce s ředitelem pro strategický rozvoj Ing. Čestmírem Vančurou a personálem Kovárny byla více než skvělá. Pan ředitel pro-

jevil zájem o spolupráci na další přehlídce a řekl: „Je pro nás společně povzbuzením, že máme na čem stavět a co a koho podporovat. Pro mne to bylo hodně inspirující po stránce výtvarné i lidské.“

Obr. 20–21 Presentace výtvarných projektů, čerpání inspirace; foto Alena Crhová

III. Závěr

15. celostátní přehlídka výtvarných prací dětí a mládeže *Atakující obrazy* svým tématem reagovala na nejnovější trendy vizuální kultury s přihlédnutím k měnící se povaze obrazů i jejich mediálního působení. Výtvarní pedagogové ve svých projektech, zaslaných na přehlídku, hledali a nalézali strategie, jak nové obrazy přijímat, jak jim čelit, ale také jak je umět využít pro aktivní komunikaci a poznávání při výtvarných činnostech s dětmi a mládeží.

Vystaveny byly všechny přihlášené výtvarné projekty bez výběru, aby tak byla dána možnost srovnání výsledků práce jednotlivých pedagogů, aniž by byl kdokoliv vyřazován. Přehlídka neskončila termínem výstavy, ale pokračuje jako významný metodický materiál, přístupný všem zájemcům na doméně vytvarneprehlidky.cz.

Přehlídka, která jedinečným způsobem propaguje výtvarný obor, se setkala s mimořádným zájmem veřejnosti nejen při vernisáži a následných workshopech, ale také po dobu jejího trvání, protože byla doplněna komentovanými prohlídkami pro výtvarné pedagogy školních a mimoškolních zařízení statutárního města Zlína a Zlínského kraje.

Jana Randáková
odborná pracovnice pro dětské výtvarné
aktivity NIPOS-ARTAMA

OHLÉDNUTÍ ZA LITOMYŠLSKÝM CELOSTÁTNÍM SETKÁNÍM VÝTVARNÝCH PEDAGOGŮ

V proslulé Litomyšli byl ve dnech 30. září až 2. října 2016 uspořádán Asociací výtvarných pedagogů ve spolupráci s Národním ústavem pro vzdělávání v Praze seminář, na kterém se sešlo více jak šedesát výtvarných pedagogů. Zájem o setkání byl enormní – později přihlášené jsme museli bohužel z kapacitních důvodů odmítnout a tímto se jim omlouváme. Záštitu nad akcí převzal starosta města Litomyšl pan Radomil Kašpar, kterému tímto děkujeme. Stejně díky patří i škole, která na sebe vzala břímě pořadatelské – tedy Vyšší odborné školy pedagogické a Střední pedagogické školy v Litomyšli, zejména Mgr. Jitce Klofandové a Mgr. Šárce Večeřové, které spolu s hosteskami z řad studentek o všechny účastníky pečovaly.

Po zahajovacím proslovu pana starosty R. Kašpara a přivítání ředitelem školy panem Mgr. Stanislavem Leníčkem byl odstartován první blok programu s hostem skutečně milým – procházku na zámecké návsi vedl a architekturu vysvětloval a přibližoval jeden z nejúspěšnějších a nejrespektovanějších českých architektů – Ing. arch. Josef Pleskot, který byl v roce 2009 zvolen v odborné anketě časopisu Reflex Nejvýznamnější osobností české architektury dvacetiletí 1990–2009. Pan Pleskot je současně nositelem velké řady dalších ocenění (Architekt roku 2014, hlavní cena Grand Prix Obce architektů 1995 a 2008, finalista ceny Miese van der Rohe 2003, hlavní cena Brick Award 2004, zlatý certifikát LEED,...). Zasloučeně přiblížil ideje tvorby stavitelů od doby gotické přes renesanci až k baroku. Velkým zážitkem bylo pro všechny magické setkání s nejstarší dřevořezbou u nás – tisíciiletou Madonou z Osíka, které její zřejmě za husitských válek ztracenou tvář veskrze moderním způsobem vrátil právě Ing. arch. Josef Pleskot.

Následovalo setkání se zajímavou osobností současné české výtvarné scény paní Veronikou Šrek Bromovou, vysokoškolskou pedagožkou, umělkyní, fotografkou a performerkou. V interaktivní besedě nazvané „Učíme se příběhy“ nám přiblížila svou nejnovější tvorbu včetně projektu s arteterapeutickými přesahy.

Další milý host, doc. PhDr. Jaroslav Vančát, Ph.D. z Fakulty humanitních studií UK v Praze, který vystupuje na našich seminářích tradičně, se ve svém zamyšlení „K čemu je výtvarná výchova?“ pokusil analyzovat aktuální stav výtvarné výchovy, současně navrhl možnosti, jak může tento obor přispět k všeobecnému vzdělávání.

V sobotu jsme se sešli na Fakultě restaurování Univerzity Pardubice a prohlédli si v doprovodu pana děkana Ing. Karola Bayera a proděkana Mgr. Radomíra Slovika její ateliéry. Seznámili jsme se s historií i současností školy, s náplní studia i s uplatněním absolventů. Oba pánové velice ochotně odpovídali na dotazy učitelů, na závěr zájemcům poskytli publikace, které škola vydala.

Další protagonista avizovaný v programu semináře nás velice mile překvapil, popravdě jsme měli trochu obavy, zda se stihne dostavit – ještě předchozí den totiž dlel v Číně. Na naše setkání však skutečně dorazil a věnoval se nám s obrovským nasazením a entuziasmem. Galerista pan Zdeněk Sklenář nám ve své galerii dopodrobna představil vystavené obrazy svého slavného strýce, jehož jméno nosí. Galerista při výbuchu plynu v Divadelní ulici v Praze v roce 2013 přišel nejen o galerii, ale i o množství výtvarných děl v depozitáři galerie – při osobním setkání bylo jistě každému jasné, že tohoto člověka hned tak něco neskosí, jeho zápal, nadšení a energie nám všem brala dech. Rozsah jeho aktivit je skutečně široký – jako galerista spolupracuje s nejvýznamnějšími světovými institucemi, mezi nimiž je především nutno uvést významné instituce v Číně – CAFA Art Museum a Today Art Museum v Pekingu nebo MOCA v Chengdu.

Po společném obědě začala v aule pedagogické školy praktická část semináře.

Mgr. Mirka Brázdová (výtvarná pedagožka ZUŠ Brno, metodička výtvarných oborů ZUŠ ČR, lektorka výtvarných dílen a kurzů tvořivého myšlení pro děti, dospělé a pro pedagogy VV) představila svůj výtvarně-pedagogický model výuky výtvarné výchovy „Škola tvořivého myšlení“, kdy se pedagog při výuce inspirovat tvůrčími postupy používanými v současném vizuálním umění, metodou hry a experimentu.

Doc. Mgr. Petra Šobánková, Ph.D., z katedry výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci je předsedkyní České sekce INSEA – a tuto organizaci přítomným pedagogům také krátce představila. V jejím workshopu s názvem „Mystické a vizionářské Josefa Váchala“ se účastníci mimo jiné pokusili o kritickou interpretaci zvoleného obrazu, na závěr každý vytvořil stylizovaný portrét významné osobnosti, kterou vnímá jako prorockou a vizionářskou.

Nedílnou součástí setkání výtvarných pedagogů je populární forma seznámení se zajímavými projekty, které si kolegové navzájem představí formou PECHA-KUCHA – tedy vytvoří prezentaci, v níž představí svou práci dvacetí obrázky, na okomentování každého z nich mají časový limit dvacet

sekund – stručné, rychlé, výstižné. Tentokrát nám představily svou práci Iva Vykypělová (ZUŠ Liberec a ZUŠ Frýdlant), Eva Jebavá (ZUŠ Pardubice Polabiny) a Václava Zamazalová (ZUŠ Dačice). Tím skončil druhý den setkání, večer ještě mohli zájemci shlédnout světelnou show v zahradě zámku.

Poslední den byl zahájen prohlídkou výstavy Moderní architektura v Litomyšli Archimyšl v Regionálním muzeu, zájemci také shlédli výstavu Jiřího Sozanského „Rok zlomu“. Zbytek dne patřil volné prohlídce města a jeho zajímavostí.

Na závěr je třeba znovu poděkovat všem, kteří mnoho měsíců pracovali na tom, aby byl tento náročný program realizován – organizátorům, milým hostům i výše jmenovaným institucím. Největší dík patří Mgr. Aleně Hůrkové, předsedkyni Asociace výtvarných pedagogů, která byla hnacím motorem štábu spolupracovníků a bez jejíhož obrovského nasazení, neúnavné činnosti a osobních kontaktů by setkání v Litomyšli nebylo tím, čím bylo – setkáním plným inspirace.

*Mgr. Václava Zamazalová
tajemnice České sekce INSEA, Základní umělecká škola Dačice*

POZVÁNKA NA KONFERENCI ČESKÉ ASOCIACE PEDAGOGICKÉHO VÝZKUMU

XXV. konference ČAPV zaměřená na téma *Vliv technologií v oblasti vzdělávání a v pedagogickém výzkumu* se uskuteční od 13. 9. do 15. 9. 2017 v prostorách Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové.

Technologie od nepaměti ovlivňují lidskou činnost a ne jinak je tomu ve vzdělávání a v pedagogickém výzkumu. K technologiím bývá přistupováno z rozmanitých perspektiv: může se jednat o postupy nebo o přístroje i nástroje ovlivňující vzdělávání či výzkum. Technologie mohou plnit roli předmětu i prostředku výzkumu. Ze Sekundární analýzy výsledků mezinárodních šetření ICILS 2013 a PISA 2012 vyplývá jistě zpochybnění všeobecného předpokladu: „... že by školy, v nichž žáci používají počítače ve vyšší míře (při výuce i doma), dosahovaly lepších výsledků... Používání ICT je spojeno s lepšími výsledky žáků pouze v určitých kontextech – např. sloužili počítačové programy či internet jako podpůrný prostředek ke zvýšení studijního času... Z tohoto hlediska se jako stěžejní ukazuje role učitele.“ (ČŠI, 2016, s. 11). Konference zaměřená na „Vliv technologií v oblasti vzdělávání a v pedagogickém výzkumu 2016“ by měla přispět k hledání odpovědí například na následující otázky:

Jakou roli plní digitální technologie (DT) a informační a komunikační technologie (ICT) v rámci explorační, adaptační a replikační inovativních strategií umožňujících učícím se naplno využít svůj potenciál?

Jaké přístupy jsou voleny pro integraci DT a ICT do současného vzdělávání a pedagogického výzkumu?

Jakým způsobem maximalizovat šance na využití technologií k vzdělávání a k otevření příležitostí k učení a zvýšení rovného přístupu, k využití vzdělávání jako prostředku sociální spravedlnosti a sociální inkluze?

Které klíčové kompetence žáků jsou/nejsou/mohou být rozvíjeny užitím technologií?

Co vyplývá z aktuálních pedagogických výzkumů a šetření pro oblast ohraničenou například pojmy a trendy: e-learning, blended learning, virtuální realita a virtuální třídy, gamifikace, technologicky podporované vyučování a učení, obsahově a jazykově integrované učení (CLIL)?

Jaké možnosti a limity jsou aktuální v případě technologií ve vzdělávání z hlediska klíčových kompetencí a sebeúcty žáků, z hlediska profesních kompetencí učitelů, či z pohledu dalších subjektů ve vzdělávání a výchově, a to i s ohledem na volný čas, sociálně patologické jevy a bezpečnost sociálních sítí i internetu obecně?

Obr. 22–23 Z litomyšlského setkání výtvarných pedagogů; na obrázku účastníci workshopu Mystikové a vizionáři Josefa Váchala; foto Petra Šobáňová

Jak v kontextu současného vývoje v oblasti technologií fungují výchovné instituce a vzdělávací politika, kurikulární dokumenty, evaluační procesy ve vzdělávacím systému?

Konference poskytuje prostor pro diskusi uvedených i navazujících pedagogických témat a otázek v těchto sekcích:

1. Teorie a metoda v pedagogice;
2. Vychovávání a vzdělávání jedince;
3. Učitelé a jiní pedagogičtí pracovníci;
4. Cíle a obsah výchovy a vzdělávání;
5. Procesy a výsledky výchovy a vzdělávání;
6. Teorie a praxe fungování výchovných a vzdělávacích institucí;
7. Vliv technologií v oblasti vzdělávání a v pedagogickém výzkumu;
8. Posterová sekce (ke sdílení a propojení témat všech sekcí formou prezentace posterů). Více [zde](#).

POZVÁNKA NA KONFERENCI WEM GEHOERT DAS MUSEUM?

Ve dnech 18.–20. ledna 2017 se v Düsseldorfu uskuteční konference *Wem gehoert das Museum? Fragen und Bedingungen musealer Vermittlung im globalen Kontext / Whose Museum Is It? Questions and Conditions Regarding Museum Mediation in a Global Context*. Konferenci pořádá Kunstsammlung Nordrhein-Westfalen; deadline pro bezplatnou registraci: 11. leden 2017. Více [zde](#).

POZVÁNKA NA KONFERENCI HERMENEUTICKÁ SPIRÁLA, (RE)INTERPRETACE A HLEDÁNÍ VÝZNAMU

Ve dnech 6.–7. 2. 2017 se uskuteční v Českých Budějovicích XVI. ročník česko-slovenské konference *Kvalitativní přístup a metody ve vědách o člověku* na téma *Hermeneutická spirála, (re)interpretace a hledání významu*. Jaké zkušenosti máte s hermeneutikou, (re)interpretací a hledáním významu? Máte na hledání významu a porozumění nějaký spolehlivý „návod“, či je to pro vás alchymie založená na otevřené kritické mysli, dobré vůli vnitřní poctivosti a ochotě přijmout riziko? Víte jak na validitu, nebo cítíte spíš postmoderní rezignaci? Případně to celé pro Vás vůbec není věda, i jen při zaslechnutí slovního spojení „hermeneutická spirála“ takzvaně „jdete do vývrtky“? Vítejte příspěvky teoretické i praktické, především oceníme příklady dobré i špatné praxe. Oslovujeme tímto odborníky z věd o člověku i mimo ně. Interpretaci v tomto případě chápeme nejen jako snahu porozumět nějakému textu (v nejširším významu), ale i jako snahu své porozumění co nejvěrněji předat; to je podstatná část práce

výzkumníka. Nebojte se proto ke své prezentaci (interpretaci svých výsledků) použít cesty a prostředky na konferencích méně obvyklé. Více viz <http://qak.upol.cz/>

POZVÁNKA NA KONFERENCI ICET 61ST WORLD ASSEMBLY 2017

Ve dnech 28.–30. 6. 2017 se v Brně uskuteční konference International Council on Education for Teaching 61st World Assembly 2017. Více viz www.icet2017.org

CALL FOR PROPOSALS

ICET 61st World Assembly 2017, 28 – 30 June 2017

THEME: Research Findings for Better Learning

Masaryk University, Faculty of Arts, Department of Educational Sciences, Brno, Czech Republic

ICET and Masaryk University invite educational researchers, practitioners and policy makers to submit proposals for the International Council on Education for Teaching 61st World Assembly 2017. The assembly welcomes 200 scholars each year, representing views and research traditions from all parts of the world. Submission is open to ICET members and nonmembers.

SUB-THEMES

1. Teachers as Leaders of Learning
2. Students Voice in Teacher Education
3. Improving the Quality of Learning
4. Teaching in Digital Era
5. Teacher Education and Professional Development
6. Learning Communities, Partnerships and Networks
7. International Trends in Teacher Education

PROPOSALS

Proposals are of two types: refereed and non-refereed. Refereed proposals may include individual and / or multiple authored papers and symposia. Accepted refereed papers will be included in conference proceedings. Non-refereed proposals may consist of a paper, symposium, or workshop.

POZVÁNKA NA 7TH IEA INTERNATIONAL RESEARCH CONFERENCE

Ve dnech 26.–30. 6. 2017 se v Praze uskuteční mezinárodní konference *7th IEA International Research Conference*.

The aim of the IEA International Research Conference (IRC) is to provide an international forum for researchers working with IEA data to exchange ideas and information on critical educational issues. Because of its international scope, issues can be examined in both a comparative and global context.

Více viz <http://www.iea.nl/irc-2017.html>

POZVÁNKA NA 35. SVĚTOVÝ KONGRES INSEA V ROCE 2017

35th World Congress of the Int'l Society for Education
Through Art

Date: August 7–11, 2017

Venue: Daegu Convention Center (EXCO), Daegu, Korea

Theme: Spirit ∞ Art ∞ Digital

Sub-themes: Fostering Humanity through Arts: How arts raise the awareness of human rights and sustainabilities;
Drawing on Diversity: How socially engaged art education promotes cultural diversity and strengthens community;
Living Digital Space: How the human experiences have changed in the digital world; Envisioning the Future: How art education prepares the fourth new era.

If there is one thing for sure that anybody can't resist its coming as real in this contemporary era, we are to say that it is the digital phenomena. The unprecedented velocities of change and ranges of innovation initiated by digital can't be fathomed with easy. To that extent, our society has faced with gigantic wave named as digital, and it encompasses education too. Policies and agendas issued by governments, institutes or individuals in many countries are the examples.

Indeed, our students have spent their entire lives from birth surrounded by and using digital gadgets as such computers, smart phones, internet, digital music players, video cams, etc. This means that our students are well acquainted with digital technology, but also implies that they think and learn differently. As Prensky (2001) puts this generation as 'Digital Natives', our students today are all native speakers of the digital language, and they are so different from 'Digital Immigrants' like us. Then, what about art class? Are we safe from this grand challenge of digital natives and digital environments? The advent of digital technology has propound ramifications for art education and its practices. It is believed that a new paradigm is coming. In this juncture, dealing with the issue of digital in InSEA has not been the first nor new at all. At least for about 10 years since 2002 New York Congress, issue of digital has been dealt with in terms of media, new technologies, virtual art spaces, etc.

Please contact the InSEA 2017 Secretariat if you have any inquiries. (E-mail : insea2017@gmail.com | Tel : +82-53-746-9969)

Poznámka redakce: Pozvánky na akce zveřejňujeme opakovaně, dokud jsou aktuální.

35th World Congress
InSEA 2017
Daegu, Republic of KOREA

| Spirit ∞ Art ∞ Digital |

- The Wheel of Diversity
- Spirituality
- Hybridity & Community
- Expanding Reality
- Matching into a New Era

The relationship between digital and art education is not just a matter of methodology nor technology, rather it is a matter of spirituality and humanity, also. What possibilities and problems does digitally imbued art education make? What roles can art education play in a better way with digital? Where can spirituality be in digital in the context of art education? Captivated by such terms as "spirit", "art" and "digital," the narrative of coexistence are defining a new zeitgeist and a key formula for survival of art education.

InSEA **NRE** **Korea Education Development Institute** **Careful Daegu** **CCVB** **DAEGU Convention & Visitors Bureau**

35th World Congress
InSEA 2017
Daegu, Republic of KOREA

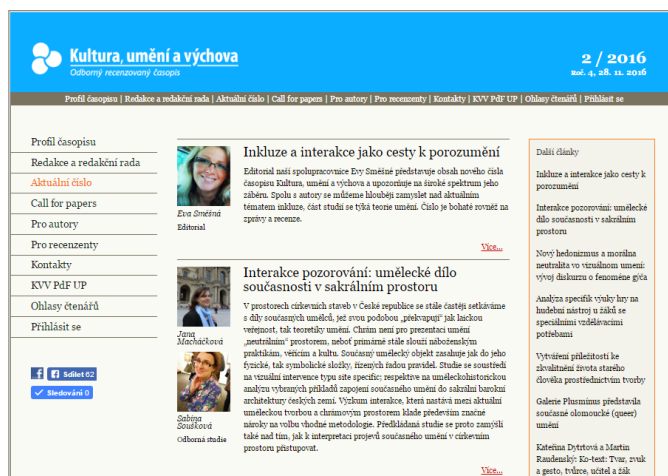
Int'l Society for Education Through Art
Date : **August, 2017 / 6 Days**
Daegu Metropolitan City, Republic of KOREA

V listopadu 2016 se ke čtenářům opět dostalo nové číslo časopisu *Kultura, umění a výchova*, odborného recenzovaného periodika, jehož garantem je katedra výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Připomeňme, že tento volně dostupný on-line časopis, jenž byl Radou pro výzkum, vývoj a inovace zařazen na prestižní Seznam recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v ČR, nabízí jednak odborné studie z rozličných oblastí společenských věd, jež spojuje zájem o kulturu, umění a jejich výchovný potenciál, a jednak různé recenze, pozvánky a aktuální zprávy z oboru.

Nabídka témat, jež nabízí aktuální číslo, i tentokrát odráží široké spektrum tematického záběru periodika. Spolu s autory se můžeme hlouběji zamyslet nad aktuálním tématem inkluze v pedagogické praxi základních uměleckých škol – tentokrát v kontextu hudebních oborů. Podobným tématem, avšak z jiného úhlu pohledu, se zabývá studie prezentující zkušenosti z projektu *Speciální výtvarná výchova*, jenž byl realizován jako výtvarná dílna pro seniory. Jiné dva příspěvky se týkají teorie umění. V jednom z nich jsme pozváni na prohlídku sakrálních staveb, kde se původní výzdoba a účel stavby dostává do interakce se současným uměním. Tématem druhé studie je odborný diskurz o kýči. Kromě uvedených studií nabízí podzimní číslo časopisu dvě recenze. Jedna z nich představí fenomén imaginárního muzea a druhá neobvyklou publikaci s názvem *Ko-text*. V časopise najdeme dále zprávu o výstavě olomouckého queer umění a o kolokviu Komise pro práci s veřejností a muzejní pedagogiku Asociace muzeí a galerií České republiky.

Na aktuální téma inkluze ve vzdělávání reaguje příspěvek Jiřího Kantora a Kateřiny Šteffkové; autoři předkládají výsledky studie zaměřené především na oblast didaktických specifik a podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP), které jsou využitelné v rámci výuky hry na hudební nástroj. Příspěvek má jistě potenciál obohatit i učitele jiných oborů. Speciální pedagogika je v českých zemích obecně na vysoké úrovni, ale je třeba si přiznat, že její praktická aplikace je na běžných základních a zejména

uměleckých školách v rámci inkluzivních opatření spíše ve své počáteční fázi. Pedagogové se s problematikou žáků se SVP v oblasti uměleckého vzdělávání setkávají a jsou na ně tedy kladeny nároky i na odbornost v oblasti speciální pedagogiky. Autoři příspěvku zcela logicky odkazují na možnost pomoci ze strany školského poradenského zařízení, avšak reálně si uvědomují, že poradenští pracovníci nedisponují znalostí specializovaných metodik a postupů, které se v hudebním vzdělávání těchto žáků používají. A naopak zázemí ve speciální pedagogice nemusí znamenat dostatečnou metodickou vybavenost pro výuku hudebních oborů u žáků se SVP. Na vzorku sedmi učitelů hudebních oborů nás autoři seznamují s příklady dobré praxe nejen u nás v České republice, ale také v sousedním Německu, kde jsou inkluzivní tendence zastávány a prohlubovány Spolkem německých hudebních škol (VdM) v rámci prohlášení "Hudební škola v proměně – Inkluze jako šance". V této souvislosti autoři představují model výuky žáků se SVP dle Probst a přinášejí zajímavé podněty, které jsou aplikovatelné i v jiných oborech než hudebních a domnívám se, že také v rámci vzdělávání obecně.

Obr. 24 Náhled webového prostředí časopisu *Kultura, umění a výchova*, archiv redakce

V oblasti speciální pedagogiky – tentokrát však v souvislosti s výtvarným oborem – je zakotvena také autorka Hana Stádlarová, jejíž studie se dotýká oblasti tzv. gerontagogiky, tedy speciální pedagogiky seniorů. Díky projektu *Speciální výtvarná výchova* mohly být pro seniory realizovány výtvarné dílny s cílem zkvalitnit jejich život prostřednictvím výtvarné tvorby. Autorka nejprve představuje koncepty kvality života a vychází z obecného tvrzení, že výtvarná tvorba člověka obohacuje a podporuje nejen jeho seberealizaci, ale i vůli překonávat překážky. Výtvarné dílny usilující zkvalitnit

život seniorů byly koncipovány jako volnočasová aktivita. Uskutečnění tohoto chvályhodného úmyslu se zaměřuje zejména na podporu autentické seberealizace klientů, kdy výtvarná tvorba může představovat dokonce i cestu k nalezení nového životního smyslu. To autorka příspěvku dokládá na příkladech práce s klienty Domova pro seniory v rámci výtvarných dílen. Senioři zapojení do projektu zjevně získávají více příležitostí zasahovat i do prostoru v němž žijí, setkávají se s novými příležitostmi, které je aktivizují a poskytují prostor být druhým užitečný. Podstatnou roli zde hraje podpora a budování kvalitního vztahu volnočasového pedagoga se seniory. V této interakci dle zjištění autorky jednoznačně převažuje význam vztahu a důvěry nad ostatními faktory přítomnými v procesu výtvarné tvorby, jako je například výtvarná technika, námět a jiné. Příspěvek poukazuje na přínos realizace tohoto projektu pro zkvalitnění života seniorů a smysluplného trávení volného času.

Autorky Jana Macháčková a Sabina Soušková upozorňují na zajímavý fenomén, jímž je prezentace uměleckého díla současnosti v sakrálním prostoru. Ve své studii se zamýšlejí nad přístupem k interpretaci projevů současného umění v církevním prostoru a současně vytyčují několik základních bodů, s nimiž se v této souvislosti bude muset teorie dějin umění vyrovnat. Autorky v příspěvku popisují některé instalace současného umění v sakrálním či desakralizovaném prostoru, a nabízí tak čtenáři prostor k zamyšlení nad jejich vzájemným působením. Uvažujeme-li na tomto místě o interakci, pak bereme v souladu s principy postmoderního uvažování v úvahu více možných realit. Autorky se netají s tím, že kromě příkladů dobré praxe jsou známy i příklady, kdy se propojení sakrálního prostoru a současného umění nevyvedlo a v této souvislosti dodávají, že církevní prostor klade na kurátory mnohem vyšší nároky. Původní sakrální prostor je totiž využíván k jinému účelu, než k jakému byl původně zamýšlen. Tento účel by se však neměl vytratit, nýbrž mnohem spíše se na tomto místě jeví vhodné vést s prostorem dialog a na jeho základě pak volit vhodný způsob prezentace. Cílem prezentace současného umění v chrámu tedy není popřít jeho dosavadní funkci, ale mnohem spíše "obnovit vidění, které je nakonec i smyslem umění", a to je také dle Friedhelma Mennekese jednou ze zásad prezentace současného umění v kostelích.

O fenoménu kýče uvažuje autorka příspěvku zabývajícího se tématy nového hedonismu a morální neutrality ve vizuálním umění, Jana Migašová. V úvodu příspěvku představuje diskurz o kýči a jeho podobě, kdy hned zpočátku upozorňuje, že tento fenomén je v tradičních koncepcích definován jako

negativní jev. Autorka vyčleňuje několik hlavních témat, které jsou v této souvislosti opakovaně interpretovány. Její studie se dále zaměřuje na úvahy, které představují pokusy dívat se na fenomén kýče jako na eticky neutrální fenomén, který se v systému vizuální kultury objevuje. Předkládá čtenářům jednotlivé koncepce a dokládá tak, že z diskurzu o akademických a estetických hodnotách kýč postupně mizí. Mnohem spíše lze tímto pojmem označit určitý vizuálně-umělecký styl projevu.

Recenze Petry Filipové nás zavede k návštěvě imaginárního muzea. Autorka představuje výstavu, jež proběhla ve frankfurtském Muzeu moderního umění (Museum für moderne Kunst Frankfurt am Main), která je jeho společným výstavním projektem spolu s Tate Liverpool, Centre Pompidou-Metz. K ilustraci tohoto konceptu si autorka propůjčuje Bradburyho román 451 stupňů Fahrenheita a spolu s ním si pokládá otázku, co by z umění zbylo, kdyby bylo zničeno. Výstava tedy vybízí k zamyšlení nad nehmotnou stránkou hmotného umění a lze ji dle autorky vnímat i jako podnět uvědomění si pomíjivosti spojené s přeměnou původního materiálu v našich vzpomínkách a pamětech. Příznačné jsou také názvy jednotlivých sekcí Vyměňování světa, Proměna či Enigma. Výstava návštěvníkům nezprostředkovává jen setkání s díly známých autorů, ale toto záměrně přesahuje, pak nezbyvá, než se ve svém mysli zastavit a uvědomit si proměnu reálného na imaginární. Koncept výstavy byl dovršen ve chvíli, kdy byla díla odvezena a ve formě imaginárního otisku byla reprodukována dobrovolníky.

*Eva Směšná
spolupracovnice redakce časopisu
Kultura, umění a výchova*

Upozorňujeme čtenáře, že časopis *Kultura, umění a výchova* je volně k dispozici na odkazu <http://www.kuv.upol.cz> (aktuální číslo i archiv starších čísel a informace pro autory).

Pro získání informací lze využít také facebookový profil časopisu: <https://www.facebook.com/kulturaumeniavychova/?fref=ts>

NOVÉ ČÍSLO INSEA MAGAZINE

IMAG N° 3/2016

The Magazine of Education Through Art – IMAG is an international, online, Open Access and peer-reviewed e-publication to publish contributions from InSEA members or members of InSEA affiliated organizations. Magazín ke stažení na tomto odkazu.

NOVÉ ČÍSLO ČASOPISU PEDAGOGIKA

Pedagogika 4/2016

Číslo obsahuje články *Přístupy české vzdělávací politiky po roce 1989: Deprofesionalizace učitelství a učitelského vzdělávání?* (V. Spilková), *Začínající učitelé a drop-out* (M. Píšová, S. Hanušová), *Využití aktivit podporujících profesní rozvoj a vnímání jejich překážek učiteli základních a středních škol* (S. Michek), *„Lesson study“ v českých podmínkách* (N. Vondrová, J. Cachová, J. Coufalová, M. Krátká), *Videokluby jako forma profesního vzdělávání učitelů: otevřenost komunikace z pohledu učitelů* (E. Minaříková, K. Uličná, M. Píšová, T. Janík, M. Janík), *Rozvoj profesního vidění studentů oboru Učitelství pro mateřské školy* (Z. Syslová), *Reflexe jako nástroj změny komunikačního chování učitele: případová studie* (K. Šedřová). Ke stažení zde: <http://pages.pedf.cuni.cz/pedagogika>

NOVÉ ČÍSLO ČASOPISU PEDAGOGICKÁ ORIENTACE

Pedagogická orientace 3/2016

Číslo uveřejňuje tyto odborné studie: *Metodologické otázky srovnávací pedagogiky: podněty pro koncipování komparativních studií* (M. Rabušicová, K. Záleská), *Diskurzivní analýza a její využití ve výzkumu edukačních jevů* (D. Klapko), *Konverzní analýza a interakce ve třídě: východiska a metodologické aspekty* (F. Tůma), *Uplatnění fenomenografického přístupu na příkladu výzkumu využívání digitálních technologií ve vzdělávání* (H. Staudková), *Prozatím nevyužitá šance: situační analýza v pedagogickém výzkumu* (J. Kalenda), *Když čísla*

a slova spolupracují: smíšený design v ukázkách z výzkumu moci ve školní třídě (K. Vlčková, K. Lojdová), *Velikost a reprezentativita výběrového souboru v kvantitativně orientovaném pedagogickém výzkumu* (P. Soukup, I. Kočvarová), *Aplikace metody ukotvujících vinět v pedagogickém výzkumu: přehled literatury a metodologická doporučení* (H. Voňková, O. Papajoanu, S. Bendl), *Analytika učení: nový přístup ke zkoumání učení (nejen) ve virtuálním prostředí* (L. Juhaňák, J. Zounek). Číslo ke stažení zde: <https://journals.muni.cz/pedor>

NOVÉ ČÍSLO ČASOPISU STUDIA PAEDAGOGICA

Studia paedagogica 2/2016

Číslo obsahuje následující studie: *The Future of Intergenerational Learning: Redefining the Focus?* (M. Bottery), *A Systematic Perspective on Intergenerational Learning: Theoretical and Empirical Findings* (J. Franz, A. Scheunpflug), *A Family Business as a Space for Intergenerational Learning Interactions* (L. Kamanová, K. Pevná, M. Rabušicová), *The Development of an Intergenerational Centre in the UK: How Several Generations Used the Centre and Interacted with(in) the Building* (J. Melville), *Intergenerational Learning with ICT: A Case Study* (M. R. Patrício, A. Osório), *Together Old and Young: How Informal Contact between Young Children and Older People Can Lead to Intergenerational Solidarity* (G. Cortellesi, M. Kernan). Číslo ke stažení zde: <http://www.studiapaedagogica.cz>

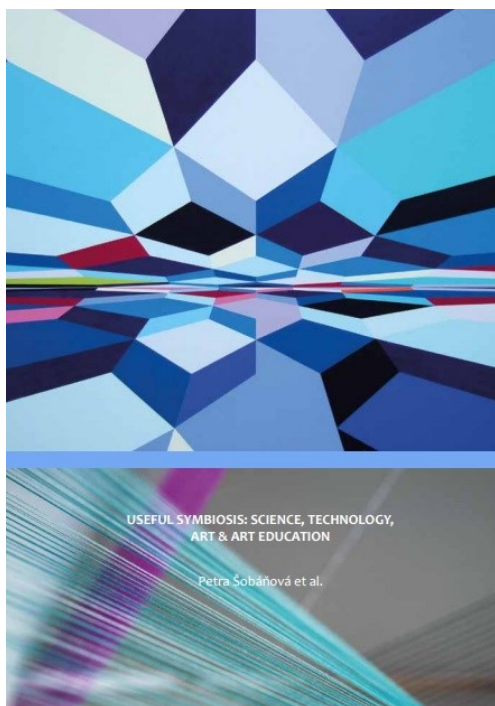
NOVÉ ČÍSLO ČASOPISU MUZEOLÓGIA A KULTÚRNE DEDIČSTVO

Muzeológia a kultúrne dedičstvo 1/2016

V aktuálním čísle jsou uveřejněny tyto studie: *Aplikování etnokartografické metody v kontextu české etnologie* (D. Drápala – R. Malach), *História a súčasnosť pamiatkových obnov hradov na území Slovenska* (Z. Ondejková), *Sbírky reliquií nástrojem reprezentace ideje státnosti Karla IV.* (T. Drobný), *Archívne fondy hospodárskeho charakteru v oddelení nových fondov Slovenského národného archívu – súčasný stav* (D. Tvrdoňová), *UNESCO Chair of Museology and World Heritage 1994 – 2002* (J. Dolák), *Vplyv sinománie na budovanie šľachtických zbierok – zbierka čínskeho porcelánu v SNM-Múzeu Červený Kameň* (N. Maliňáková), *Ing. Ivan Houdek a Liptovské múzeum* (V. Kunová), *Detské múzeum SNM v Bratislave v rokoch 2010 – 2015* (J. Kucharík), *Hodnota a cena v múzejnej teórii a praxi* (T. Díte), *Muzeológia na Slovensku* (P. Tišliar).

MEZI VĚDOU A UMĚNÍM RECENZE ODBORNÉ PUBLIKACE *USEFUL SYMBIOSIS: SCIENCE, TECHNOLOGY, ART & ART EDUCATION*

ŠOBÁŇOVÁ, Petra et al. *Useful symbiosis: science, technology, art & art education*. First edition. Olomouc: Palacký University Olomouc, 2016. 430 stran. Monographs. ISBN 978-80-244-4853-4.

Odborná kniha *Useful Symbiosis: Science, Technology, Art & Art Education* (Užitečná symbióza: Věda, technologie, umění a výtvarná výchova), která vznikla ve výzkumném okruhu katedry výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci a kterou obohatili svými texty také další kolegové z vědeckých pracovišť u nás i v zahraničí, se zaměřuje na vztah vědy a umění. Problematika vzájemného působení těchto dvou oblastí je v publikaci nahlížena z několika hledisek. Jednak obecnějším pohledem na chápání podstaty poznání světa prostřednictvím vědy a umění, hledáním podobností a odlišností vědeckých a uměleckých přístupů a jednak i sledováním jejich vztahů prizmatem jednotlivých médií.

Hlavní autorka a editorka Petra Šobánková poskytuje v úvodních kapitolách širší teoretický rámec komparací specifických přístupů obou disciplín k poznávání a uchopení světa. Z tohoto porovnání vyvstává otázka, jak vlastně definovat umění a kde jsou, při použití analogických metod vědy a umění, jejich hranice.

Další část knihy, nazvaná *Between Art and Science*, je již zaměřena na konkrétní příklady, které dokazují příbuznost obou oborů a jejich vzájemné obohacování. Autoři zde nalézají souvislosti umění s přírodními vědami – například v dílech C. D. Friedricha, v historické vědecké ilustraci, ale také ve vizualizované kombinatorice nebo na příkladech současných uměleckých instalací, ve kterých jsou výrazně využity nové technologie. Kromě vlivu exaktních věd však neopomínají také prolínání umění a sociologie, psychologie nebo pedagogiky.

Větší prostor je v oddíle *Technology and Art* věnován novým technologiím a médiím v umění. Nalezneme zde pohled na tradiční obory výtvarného umění, jako jsou architektura, sochařství a malířství, které procházejí transformací pod vlivem nových technologií a vědeckého progresu. Dalšími tématy jsou kupříkladu proměny fotografie a její komunikační aspekty nebo vizualizace pohybu lidského těla.

Ve výchově a vzdělávání je v posledních desetiletích zdůrazňován interdisciplinární přístup a propojení znalostí a zkušeností z jednotlivých oborů. Hledáním edukačních možností mezioborových vztahů vědy a umění se zabývá závěrečná kapitola *Useful Symbiosis in the Context of Education*. Teoretické studie zaměřené na integraci obsahů těchto disciplín a jejich průniků do vzdělávacího procesu jsou vhodně doplněny také příklady konkrétních edukačních projektů.

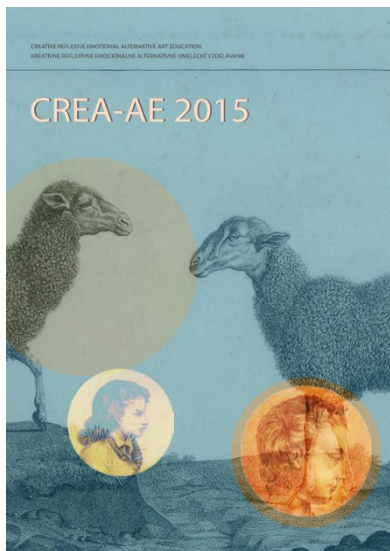
Publikace poskytuje široký pohled na spojitosti mezi uměním a vědou s množstvím konkrétních příkladů. Zdůrazňuje vzdělávací potenciál konjunkce těchto jen zdánlivě oddělených oblastí, jejichž prostřednictvím poznáváme okolní svět sebe samého. Nezbyvá než popřát, ať se tato kniha stane inspirací a naznačené možnosti naleznou cestu do pedagogické praxe.

Magdalena Adámková Turzová
Katedra výtvarné výchovy Pedagogické fakulty
Univerzity Palackého v Olomouci

Upozorňujeme čtenáře, že elektronická verze knihy je přístupná na [tomto odkazu](#).

ZAJÍMAVÉ PUBLIKACE Z OBORU

VALACHOVÁ, Daniela, PAVLIKÁNOVÁ, Martina & REPISKÁ, Miroslava (eds.). *CREA-AE 2015: Creative Reflexive Emotional Alternative Art Education/Kreatívne reflexívne emocionálne alternatívne umelecké vzdelávanie*. Zohor: Virvar, 2015. 399 s. ISBN 978-80-89693-09-2.

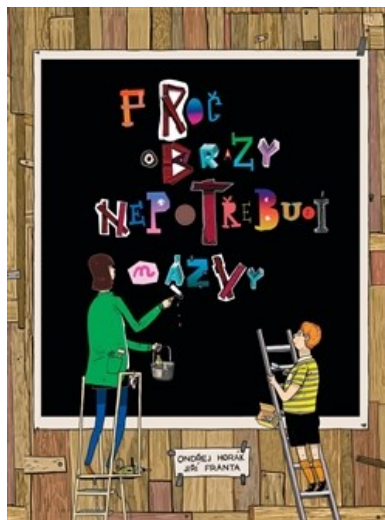
Sborník, který připravily zkušené editorky Daniela Valachová, Martina Pavlíková a Miroslava Repiská, je výstupem třetího ročníku konference s názvem *CREA-AE 2015: Creative Reflexive Emotional Alternative Art Education/Kreatívne reflexívne emocionálne alternatívne umelecké vzdelávanie*.

Tato elektronická konference byla uspořádána katedrou výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Univerzity Komenského v Bratislavě ve spolupráci se společností Virvar. Tématem třetího ročníku konference byla problematika výtvarné výchovy ve světě současného umění a nových médií a jejím cílem bylo poskytnout prostor pro širokou diskusi o aktuálních problémech výtvarné výchovy v kontextu současného dění na poli umění i překotného technologického vývoje. Ve sborníku, jenž je spolu s předchozími sborníky volně přístupný na [tomto odkaze](#), najdeme příspěvky řazené do sekcí *Postavení uměleckého vzdělávání v školském systému*, *Aktuální problémy didaktiky výtvarné výchovy*, *Kompetence pedagoga výtvarné výchovy*, *Výtvarná výchova ve světě současného umění a nových médií* (KEGA 026UK-4/2013 (tato sekce byla věnována prezentaci výsledků jmenovaného KEGA projektu)). O širší záběru konference a zájmu o téma svědčí i počet publikovaných příspěvků, jichž je ve sborníku nabídnuto pět desítek.

HORÁK, Ondřej & FRANTA, Jiří. *Proč obrazy nepotřebují názvy*. Praha: Labyrint, 2014. [103] s. ISBN 978-80-86803-28-9.

Kolik je na světě originálů, co všechno změnil černý čtverec a proč by někdo kradl pisoár? Na takové a mnohé další otázky nabízí odpověď tato vizuálně hravá kniha o moderním umění. Publikace poprvé představuje nejvýznamnější období

historie výtvarného umění snadno pochopitelnou a zábavnou formou, která zaujme jak děti, tak jejich rodiče. Malí

i velcí čtenáři se mohou dozvědět, jaký je rozdíl mezi galerií a muzeem nebo co je to aukce a depozitář. V knize naleznou navíc napínavý detektivní příběh v komiksové podobě a obrazový rejstřík slavných umělců a jejich děl.

David BÖHM, Jiří FRANTA & HORÁK, Ondřej. *Průvodce neklidným územím: Příběhy českého výtvarného umění (1900–2015)*. Praha: Labyrint, 2016. 250 s. ISBN: 978-80-87260-84-5.

Jaké tajemství skrývá slavný Chudý kraj Maxe Švabinského? Který umělec přijde ve válce o ruku, a přesto se stane světoznámým fotografem? Kdo jsou dva proslulí architekti, kteří u nás během jednoho roku postaví dvě výjimečné stavby? Který malíř maluje svůj nejslavnější obraz

rovných padesát let? Kdo z našich výtvarníků inspiroval japonského režiséra k natočení Godzilly? Který český grafik změnil způsob telefonování v Americe? A jak to, že znají obyvatelé Londýna tak dobře život v moravských Bedřichovicích? Odpovědi na tyto a další otázky naleznou dospělí i žáci v této výpravné publikaci, která jedinečně kombinuje text, ilustraci a komiks. Její autoři – Ondřej Horák a dvojice výtvarníků Jiří Franta & David Böhm – provedou čtenáře neklidným územím českého výtvarného umění od roku 1900 až do současnosti. Po oceňovaném titulu „Proč obrazy nepotřebují názvy“ (viz náš předchozí tip) přichází nakladatelství Labyrint s další výjimečnou knihou, která srozumitelným a zábavným způsobem přibližuje komplikovaný svět moderního umění.

InSEA is an international community dedicated to advocacy, networking and the advancement of research in art education. InSEA believes that the theory and practice of arts education must be underpinned by a strong research evidential base. The Board support members of InSEA to promote cross-cultural and multi-cultural research in art education and related fields. To facilitate interaction and information exchange between InSEA members engaged in research, we would like your help identifying current art education research projects and significant publication. Our intermediate goal is to develop a database that showcases art education research projects around the world that are ongoing or completed after 2006. Publications or websites in various languages are welcomed as long as an English abstract of the article or website is provided. Larger scale collaborative research, theory and practice based projects are particularly welcomed.

InSEA je mezinárodní komunitou zaměřující se na podporu výzkumu ve výtvarné výchově a sdružování odborníků. Je přesvědčena, že teorie a praxe výtvarné výchovy se musí opírat o silnou bázi výzkumných šetření. Usiluje o udržování mezikulturního a multikulturního výzkumu ve výtvarné výchově a souvisejících oborech. Cílem je usnadnit interakci členů organizace InSEA a výměnu informací mezi všemi, kdo se zabývají výzkumem. Cílem je rovněž identifikace aktuálních výzkumných projektů ve výtvarné výchově a současných významných publikací. Jedním z úkolů InSEA je vytvořit databázi, která eviduje výzkumné projekty ve výtvarné výchově na celém světě, které v současné době probíhají nebo byly dokončeny po roce 2006. Vítány jsou publikace a webové stránky v různých jazycích za předpokladu, že obsahují anotaci článku nebo webovou stránku v angličtině. Obzvláště žádanými jsou rozsáhlé kolektivní výzkumy a projekty vycházející z teorie a praxe oboru.

Výzva k zasílání informací a pozvánek do Listů České sekce INSEA

Listy České sekce INSEA jsou v elektronické podobě volně distribuovány všem členům spolku. Čtenáři z řad členů České sekce INSEA a široké odborné veřejnosti se mohou těšit na zprávy o činnosti výboru, o dění v INSEA ve světové a regionální perspektivě, ale i o širším oborovém dění. Zveřejňujeme zprávy o plánovaných i uskutečněných konferencích, výzvy k publikování, anotace nově vydaných metodických a odborných publikací nebo informace o akcích různých oborových subjektů. Zájemci mohou redakci zasílat informace týkající se těchto okruhů:

- pozvánky (na konference a další oborové akce, na vzdělávací semináře, na edukační programy k výstavám),
- zprávy (z konferencí, kolokvií, seminářů),
- anotace nových knih a aktuálně vydávaných časopisů z oblasti expresivních oborů v čele s výtvarnou výchovou, pedagogických věd včetně muzejní pedagogiky, školství a dalších příbuzných oborů,
- náměty na činnost České sekce INSEA a jejího výboru, návrhy témat vzdělávacích akcí pro pedagogy, podněty z praxe, diskusní příspěvky.

Poznámka editorky: Redakce si vyhrazuje právo na krácení či jinou úpravu zaslaných příspěvků. Informace průběžně zasílejte editorce Karin Militké na e-mail insea@post.cz.

Sídlo a korespondenční adresa České sekce INSEA, z.s.

Česká sekce INSEA, z.s.
Univerzitní 3–5
779 00 Olomouc
insea@post.cz

LISTY ČESKÉ SEKCE INSEA

Listy České sekce INSEA plní funkci oborového informačního zdroje a jsou diskusním bulletinem členů zapsaného spolku Česká sekce INSEA (International Society for Education through Art / Mezinárodní organizace pro výchovu uměním). Listy původně vycházely v letech 1995–1998 jako neperiodický občasník (bylo vydáno celkem 5 čísel ve čtyřech ročnících) a na tuto tradici navazuje v roce 2016 pátý ročník obnoveného periodika. Listy vycházejí dvakrát ročně jako neregistrované periodikum pro potřeby spolku a odborné veřejnosti. Toto číslo vychází 19.12.2016.

Vydává Česká sekce INSEA, z.s., Univerzitní 3–5, 779 00 Olomouc

Redakce: Petra Šobáňová, Karin Militká, Václava Zamazalová

Autor grafického návrhu: Jakub Konečný

Sazba: redakce

Korektury: Václava Zamazalová

www.insea.cz

<https://www.facebook.com/ceskasekceINSEA/>